

Česká společnost pro analytickou psychologii – stejně jako Collegium Jungianum Brunense, jehož činnosti se JUDr. Radoslav Vaníček účastnil – vysoce ocenila tuto jeho tvůrčí práci spojenou s mimořádnou osobní statečností a udělila mu v roce 2000 čestné členství jako dodatečný výraz své úcty a uznání.

Na počátku padesátých let JUDr. Radoslav Vaníček působil krátce v jednom z pražských ústavů Československé akademie věd, ale pro ideologicky vypjaté a nebezpečné ovzduší se vrátil k rodičům a přibuzným do Brna, kde pracoval a žil až do své smrti. Jistý čas se podílel na rozvoji Vědecko-technické společnosti, kde se bývával zejména právní problematikou patentů a vynálezů. V letech 1959-1976 působil na Vysokém učení technickém v Brně. Dne 1. ledna 1959 nastoupil na děkanát tehdejší Fakulty energetické jako pracovník pro agendu pedagogickou a vědeckou. Od podzimu roku 1959 se jeho působštěm stala nově zřízená Fakulta strojní, kde měl na starosti tutéž agendu a kde se stal vedoucím studijního oddělení. Současně externě přednášel některé předměty (například Vybrané stati z československého práva, Ekonomika zahraničního obchodu, Organizace zahraničního obchodu, Patentní právo) posluchačům Fakulty strojní a Fakulty elektrotechnické. Dnem 1. února 1963 byl ustanoven odborným asistentem katedry ekonomiky, organizace a plánování průmyslových podniků (později katedry ekonomiky a řízení strojírenské výroby) Fakulty strojní VUT v Brně. Na této katedře poté působil až do odchodu do důchodu dne 29. února 1976.

Jako vysokoškolský učitel byl svými studenty milován, neboť i v dobách ideologické strnulosti si uchovával otevřenost, snažil se studentům zprostředkovat solidní poznání a byl jim příkladem svým účastným zájmem o problémy jednotlivce i současného lidstva a zejména pak svou ušlechtilostí a noblesou. Měl řadu plánů, z nichž mohl pro nepřízeň doby uskutečnit jen část. Přes výbornou znalost ruštiny se mu například nepodařilo dostat se do Sovětského svazu a seznámit se na místě se společenskou skutečností v zemi, v níž byly ideje marxisticko-leninské totality aplikovány

nejdrakoničtěji. A tak zůstalo jen u první části jím zamýšlené trilogie.

S JUDr. Jaroslavem Vaníčkem odešel ušlechtilý zjev naší republikánské inteligence, která vzešla mnohdy ze skrovných poměrů, rostla vlastním úsilím v politicky a hospodářsky nesnadných, ale kulturně příznivých podmínkách třicátých let první republiky. Vyznačoval se vysokou odbornou kvalifikací, vynikajícím celkovým rozhledem i všeobecnou kulturní úrovní, mravní pevností a neokázalým vlastenectvím, které bylo podrobeno za nacistické okupace a pak v komunistické totalitě zkouškám, které neměly v celé naší dosavadní historii obdoby. V těchto zkouškách časů však mravně obstál. Dějiny daly za pravdu hodnotám a ideálům, o něž usiloval a jež patřily k samému jádru jeho bytosti.

K. PLOCEK

Slavista Jiří Krstýnek

Mám neustále před sebou stejný obraz: usměvavý pán, humorně naladěný životní optimista, vždy přátelský a ke všem uctivý (zejména k ženám).

Doc. PhDr. Jiří Krstýnek, CSc., se narodil 16. ledna 1913 v Ostravě-Michálkovicích, vystudoval na Filozofické fakultě v Brně v letech 1932-1937 češtinu a němčinu: mezi svými učiteli uváděl F. Wollmana, A. Nováka, B. Havránka, F. Trávníčka, A. Beera a J. Krejčího. Po absolutoriu působil až do roku 1954 na různých středních a odborných školách, v roce 1954 přešel na Filozofickou fakultu jako odborný asistent tehdejší katedry slavistiky. Zde se začíná odvíjet životní dráha polonisty a slavisty v širokém slova smyslu: v letech 1956 a 1963 se zúčastnil kurzu pro zahraniční slavisty ve Varšavě, v roce 1956 byl na letním semináři v Sofii, později v Jugoslávii, Bratislavě a opět v Sofii.

Dávno před Dionýzem Ďurišinem věděl, co je to meziliterárnost a snad i „osobitné meziliterárne spoločenstvá“ – musel na podobné jevy narazit při zkoumání regionální literární tvorby na Moravě a ve Slezsku. Jeho orientace byla v zásadě dvojí: slovanská literární komparatistika, v níž byl

věrným žákem svého učitele Franka Wollmana, jehož byl, jak sám rád připomínal, nejstarším a nejoblíbenějším žákem, a v ní zejména česko-polské vztahy, a – jak již uvedeno – regionalistika, která nyní znovu přichází – ovšem v jiných souvislostech – do módy. Na fakultě přednášel souhrnně o slovanských literaturách, speciálně pak o literatuře polské, bulharské a srbochorvatké. A také obecně o srovnávací literární vědě (komparatistice).

Regionalistiky se týkají mimo jiné práce Ondrášovská pověst v literatuře české a polské (1956), K otázce regionalismu v literatuře (1957) a Minulost moravského Valašska v díle Čeňka Kramoliše (1958). Jeho klíčový spis Z dějin polsko-českých literárních vztahů (1966) obepíná rozsáhlý okruh problémů, zejména recepci polské literatury v českých zemích v letech 1914-1930. K pozoruhodným studiím patří také práce o básnickém díle P. J. Šafaříka a analýza walterscottismu v slovanských literaturách, z níž jsem se pokorně a pilně učil k aspirantským zkouškám z teorie a dějin slovanských literatur kdysi dávno v 70. letech minulého století – práce skvěle dokladovaná. J. Krystýnek nezapomínal ani na jižní Slovany: tohoto okruhu se týká studie Boj za osvobození balkánských Slovanů v bulharské literatuře 19. století (1976).

Neopomíjel ani svůj původní obor – českou literaturu: nejen studií o Šafaříkovi jako básníkovy, ale také prací Zapomenutý Bezručův epigon (1983) se hlásí o slovo. Především se však Jiří Krystýnek stále vracel k osobnosti svého milovaného učitele Franka Wollmana, jehož byl uznávaným znalcem a bibliografem (Literárněvědné dílo Franka Wollmana, 1969; Osobnost a dílo Franka Wollmana, 1978 – právě k nedožitým devadesátinám svého učitele; deset let nato ještě zažil jubilejní brněnskou wollmanovskou konferenci).

Jiří Krystýnek byl nejen seriózním vědcem a znalcem estetických hodnot slovanských literatur, ale také pilným čtenářem toho, čemu se dnes říká lascivní četba nebo triviální literatura: škoda, že se někdy nerozhodl napsat s erudicí jemu vlastní o tom knihu: byla by to věc v našich poměrech i dnes ojedinělá. Ostatně mé první zážitky

s četbou Milence Lady Chatterleyové v překladu Staši Jílovské s expertizou Viléma Závady o nářečí ostravských havířů (dnes již máme novější překlad) jsou spojeny právě s osobností Jiřího Krystýnka.

Last but not least: Jiří Krystýnek byl uznávaným organizátorem. V letech 1970 až 1976 byl na univerzitě ředitelem Letní školy slovanských studií, kterou rok předtím spoluzakládal (ani zde se bohužel nedočkal vděku – ostatně jako někteří další po něm). Ale napsané zůstává a lidská paměť si to dobré pamatuje snad věčně. Jiří Krystýnek byl dobrý člověk. I když na jeho profesuru, kterou měl po roce 1970 zapovězenou, již ve věku rehabilitací 90. let takzvaně „nezbýl čas“, jeho žáci ho za profesora považovali a považují už dávno. Díky za vše, pane profesore!

I. POSPÍŠIL

Miroslav Chleborád

Letos to bude již deset let, co od nás navždy odešel zapálený slavista a jazykozpytec PhDr. Miroslav B. Chleborád. Na svět přišel v moravských Bučovicích v předvečer první světové války – 6. června 1914. Dětství a mládí prožil v podmínkách meziválečné Československé republiky. Po maturitě na gymnáziu studoval na Filozofické fakultě MU český a německý jazyk. Pětileté studium ukončil v roce mnichovské dohody. Během studií – zejména pod vlivem profesorů češtiny – se u něj rozvinula slavistická orientace. Zajímal se však též o romanistiku, anglistiku a srovnávací jazykovědu. Během druhé světové války a určitou dobu i po ní učil na obchodní akademii v Přerově a Brně. V roce 1947 získal jednoroční stipendium na pobyt v tehdejší Federativní lidové republice Jugoslávie. Převzetí moci komunisty v Československé republice ho tedy zastihlo v zahraničí, vrátil se až v polovině roku 1948. V roce 1952 získal doktorát na základě disertace *O studiu literatury*, v téže roce začal působit jako lektor srbochorvatštiny na brněnské Filozofické fakultě. Od roku 1956 se stal jejím řádným zaměstnancem – odborným asistentem. Práci na fakultě přerušil v letech 1967 až 1973,